

TRIBUNAL DE GIRONA

Carbonell recepta «consciència crítica» per evitar el «col·lapse» de l'espècie humana

L'arqueòleg pronostica una gravíssima crisi que desencadenarà una gran davallada demogràfica

D.B., Girona
El catedràtic de Prehistòria de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona i codirector del jaciment d'Atapuercu, Eudald Carbonell, va receptar ahir l'adquisició immediata de «consciència crítica» per part de les persones com a única medicina per evitar un imminent «col·lapse» de l'espècie humana.

Premi Príncep d'Astúries d'Investigació Científica i Tècnica, Eudald Carbonell (Ribes de Freser, 1953) va ocupar ahir la Tribuna de Girona —que impulsen Diari de Girona, Ràdio Girona i la Caixa— per pronunciar la conferència *Innovació, socialització i evolució*.

En l'acte, celebrat a l'auditori Narcís de Carreras, Carbonell va partir de la tesi que si no coneixem el passat no podem actuar sobre el present per millorar el futur.

Segons va afegir, és fonamental saber «*cap on anem*» perquè l'espècie humana té problemes «*gravíssims*» i de molt diversa índole —entre ells els medioambientals— per continuar adaptant-se al planeta Terra.

Conscient que els humans «*necessitem canviar els nostres hàbits de comportament*», Carbonell va explicar que està buscant lleis que permetin determinar com evolucionaran les societats del futur, per predir problemes i evitar-los.

Per trobar aquestes lleis porta pràcticament tota la vida investigant el passat, especialment els canvis socials que van derivar-se d'aportacions fonamentals per a l'espècie humana com ara la descoberta del foc —en la prehistòria— o l'alfabetització de la població —a finals del segle XX—.

En la conferència d'ahir va mostrar-se convençut que no trigarà gaire a arribar un col·lapse d'espècie —un «*coll d'ampolla*», va dir— que, segons va predir, no comportarà la desaparició total dels humans, però sí una importantíssima caiguda de la demografia.

Aquesta situació dramàtica l'haurà d'afrontar l'espècie humana de continuar l'actual model d'explotació jerarquitzat, al qual contraposava la «*socialització de la tècnica i la ciència*» com a via per adquirir una consciència crítica d'espècie.

«*Hem de passar de la societat del coneixement a la societat del pensament*», «*Només així serem capaços de plantejar el nostre futur*», va dir Carbonell davant un nombros públic.

EUDALD CARBONELL I RAFAEL GARCIA. El científic va saludar coneguts entre el públic que van assistir a escoltar la seva intervenció.

Eudald Carbonell, durant la conferència.

MOLTS OIENTS. El públic pràcticament va omplir la sala.

Sense integrar la diversitat perdrem 2,5 milions d'anys d'informació

D.B., Girona
El fundador i director de l'Institut Català de Paleoecologia Humana i Evolució Social (IPHIES) va apostar per «*integrar la diversitat*» com a via per aprendre de totes les millores adquirides per l'ésser humà els darrers 2,5 milions d'anys. En el cas contrari; és a dir, en el cas que triomfi l'«*homogenització de la diversitat no integrarem tota aquesta informació i la perdrem*», va advertir Carbonell.

El científic va explicar que fa 800.000 anys es va descobrir el foc, element que va ajudar a socialitzar els antics homínids, que reunits prop d'aquell punt de llum calent per primera vegada van experimentar relacions «*radials*, no jerarquitzades», la qual cosa va comportar un increment accelerat de l'intercanvi d'informació entre els individus pel desenvolupament del llenguatge.

Però el foc no es va socialitzar —no va arribar a totes les llars—

fins 400.000 anys més tard. Va trigar 400.000 anys a socialitzar-se, però quan això es va produir es va transformar la societat.

Segons Carbonell, els processos històrics de descobertes científiques i posterior socialització de l'aportació s'han accelerat, fins al punt que, en ple segle XX, entre la descoberta de la telefonia mòbil i la socialització d'aquesta mitja de comunicació només van transcórrer vint anys. El catedràtic va explicar que el temps de so-

cialització cada vegada és més breu i pot arribar a desaparèixer. Aquest fet, segons ell, és un dels que poden contribuir al col·lapse. Per fer-hi front cal posar en pràctica la socialització de la ciència i de la tècnica.

El científic està estudiant el mecanisme pel qual una descoberta és adoptada per l'espècie, de manera que pugui arribar a formular lleis que, com en les matemàtiques, permetin predir l'evolució de la societat.